

G.P.P. Burggraaf



Bethel en Pniël opgehelderd

in de drie trappen der wedergeboorte

Bethel en Pniël opgehelderd

***in de drie trappen der
wedergeboorte***

1e drieduizendtal

CIP GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK,
DEN HAAG

Burggraaf G.P.P.

Bethel en Pniël opgehelderd
in de drie trappen der wedergeboorte
Omslagillustratie: Jan Luiken
Trefwoord: theologie / wedergeboorte

ISBN 90-76100-18-7

© COPYRIGHT BIJ UITGEVERIJ "DEROKENDE
VLA SWIEK", HARSKAMP - 1998

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

G.P.P. Burggraaf

Bethel en Pniël opgehelderd

**in de drie trappen der
wedergeboorte**

Romeinen 6:3-4



Uitgeverij "De ro kende Vlaswiek"
Postbus 47 - 2820 AA Stolwijk

Ten geleide

Velen zien uit naar een opwekking, vanwege de ingezonkenheid in de leer en het kwijnende getuigenis van Gods volk in het algemeen. Opwekking begint echter persoonlijk, in een weg van vloek en zegen. Paulus was er evenwel van overtuigd dat in een jonge gemeente de dwalingen ernstige vormen konden aannemen, omdat men nog niet gefundeerd was in de leer. Vandaar dat hij de vroege christengemeenten brieven geschreven heeft om hen in de leer en in de toepassing daarvan te onderwijzen en te leiden. Voord de Romeinenbrief, met die van de Galaten, zijn daarvan een sprekend bewijs. We beperken ons in dit boekje tot Romeinen 6:3-4, voorafgaande met een gewetensvraag aan onze lezers:

IN HOEVERRE ZIJN WE AFGGEWEKEN VAN DE LEER DER REFORMATIE?

“Ontwaak, Noordenwind! en kom, Gij Zuidenwind! doorwaai onze hof!”

H a r s k a m p, mei 1998

de uitgever

SAMENSPRAAK OVER DE WEDERGEBOORTE

Kind: Zeg, vader, de wedergeboorte is toch wel het grootste wonder dat in een mensenleven kan plaatsvinden?

Vader: Dat is zeker waar, kind. Maar daarmee is alles nog niet gezegd. Onze vaders hebben het wonder van de wedergeboorte namelijk onderscheiden in engere en ruimere zin. Onder de wedergeboorte in engere zin verstaan we de roeping en de rechtvaardigmaking, dus de overgang van de dood naar het leven. De wedergeboorte in ruimere zin omvat de engere zin en het vervolg ervan, namelijk het leven der heiligmaking, waarin we drie trappen onderscheiden, volgens Romeinen 6:3-4. De wedergeboorte in ruimere zin omsluit dus het gehele genadeloven, terwijl de wedergeboorte in engere zin het begin ervan is.

Kind: Wordt dat tegenwoordig nog wel zo onderscheiden, vader?

Vader: Dat is het nu net, m'n kind. We leven in een tijd van grote verwarring en verdeeldheid,

met name over de leer en de bevinding van de wedergeboorte. De wedergeboorte in engere zin wordt tegenwoordig allereerst vermengd met de wedergeboorte in ruimere zin, wat een vermenging van Wet en Evangelie tot gevolg heeft. De Wet wordt dan in het kader van het Evangelie gepreikt, maar dat is Barthiaans, ja, puur rooms.

Kind: Kunt u dat nader verklaren?

Vader: In veel kringen ziet 'de heilsordelijke weg' er als volgt uit: Levendmaking, bekommeling, heiligmaking en een enkeling beleeft tenslotte de rechtvaardigmaking, met de vergeving der zonden als toegift. Wat volgens deze leer helemaal niet meer beleefd wordt, is de verzegeling des Geestes. *"In Welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte", Ef. 1:13.*

Kind: Waarom heeft men het zo ingewikkeld gemaakt?

Vader: Omdat men van de heilsorde een traject

gemaakt heeft. Dat traject heeft men namelijk uit de bevinding gekopieerd.

Zalig worden is niet ingewikkeld; het is echter wel een verborgenheid. Vergeet niet, m'n kind, dat de verborgenheid der godzaligheid groter is.

Kind: De leer van de Reformatie is toch niet onduidelijk?

Vader: Nee, zeker niet. Het is een zuiver Schriftuurlijke leer. In onze dagen weet men met de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze geen raad, vooral als het op **de bevinding** van deze zaak aankomt. Het leven des geloofs begint, volgens de Schrift en de bevinding der heiligen, met de rechtvaardigmaking. En dat niet alleen bij God vandaan, maar **ook in de ziel**, naar de mate des geloofs. De tijd daarvoor kan een ziel wel in grote overtuiging lopen vanwege zijn zonde, Gods rechtvaardigheid en zijn eeuwig oordeel, maar dat zijn de voorbereidende werkingen van de Wet door de Heilige Geest. In de weg van overtuiging is een ziel NIET gered!

Kind: Deze uitleg zal wel een opschudding teweeg brengen, vader!

Vader: Och, de waarheid van Gods Woord zal toch zegevieren.

Het maakt me daarom niet veel uit of ik voor een rechtvaardigmakingsdrijver uitgemaakt wordt of niet, ik kan niet anders dan de Schrift normatief stellen.

Kind: Waarom komt deze zaak in de prediking nauwelijks aan de orde?

Vader: Omdat men geen raad weet met de volgende twee vragen:

1. Gaat het sterven aan de Wet aan het geloof vooraf?
2. Sterft Gods volk nog aan de Wet, nadat zij geloofd hebben?

Kind: Wat is het antwoord op deze twee vragen?

Vader: Het antwoord op beide vragen is: Ja! Ik zal dit antwoord vanuit de Schrift aantonen, met weerlegging van vier dwalingen.

1. Geloof zonder Christus kennis.

2. Een geloofsleven zonder de vergeving der zonden.

3. Geloof dat niet aan de Wet gestorven is.

4. Sterven aan de Wet zonder Christus.

Allereerst wil ik je bij het Schriftgedeelte uit Romeinen 6:3-4 bepalen, waarin de apostel Paulus het proces van de wedergeboorte in ruimere zin in drie trappen beschrijft.

Kind: Kunt u voor de duidelijkheid het begrip: *de drie trappen der wedergeboorte* ook anders omschrijven?

Vader: Ik ben blij dat je dit vraagt. De titelvraag zou ook kunnen luiden: “*De opwas in de kennis van Christus.*” Dan wordt ons onderwerp misschien direct wat duidelijker.

Kind: Kunnen we de weg van de discipelen dan niet met de weg van de bekeerling vergelijken?

Vader: Het is maar net wat je onder bekeerling verstaat, m'n kind. Dat ligt namelijk ook onderscheiden.

1. *De wettische bekeerling, dus de algemene voorbereidingen des Geestes in de overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel, waar God **Zijn volk** doortrekt.*
2. *De dagelijkse bekeerling in het leven des ge-*

loofs, namelijk de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens.

Punt 2 is gelóófsoefening. Daarin werden ook de discipelen onderwezen.

In Romeinen 6:3-4 gaat het dus over de wedergeboorte in ruimere zin (punt 2), waaraan de vergeving der zonden voorafgaat. Derechvaardiging staat in leer én beleving aan het begin, wat de wedergeboorte in engere zin is. Dat is zeer vertoebeeld in de hedendaagse prediking. De overgang van de dood naar het leven begint met een waarzaligmakend geloof in Christus. In het dodelijkst tijdsgewricht neemt Christus de zondaar voor Zijn rekening, waarvoor Hij te Zijner tijd al gestorven is. Christus is niet alleen Middelaar van verdienste, maar ook van toepassing! Psalm 116:5 lijkt wel tot het grijze verleden te behoren. *“Gij hebt, o Heer’, in ‘t dood’lijkst tijdsgewricht, mijn ziel gered mijn tranen willen drogen...”*

Zo gaat het nog, hoor. Laat je niets wijsmaken door de hedendaagse orthodoxie.

Kind: Vader, zeg nu eens concreet, waarom de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze zo vertoebeeld is in onze dagen.

Vader: Heel eenvoudig, omdat velen de rechtvaardiging niet aan het begin, maar aan het eind van de drie trappen der wedergeboorte plaatsen. Volgens zeggen is men dan wel wedergeboren, maar nog niet gerechtvaardigd. Deze leer is ontstaan in de nadere reformatie, waarvan men in onze dagen allerlei karikaturen gemaakt heeft, zowel in linkse als in rechtse kringen. Velen lezen de Bijbel blijkbaar met een Hebreeuwse bril, *van achteren naar voren*. Zielen raken bekommerd over hun staat, waardoor ze vervolgens heilig gaan leven en misschien aan het einde van hun leven nog een keer de zonde vergeven krijgen, hoewel lang niet iedereen dat beleeft, zegt men. Rome leert precies hetzelfde. Anderen beginnen bij een geestelijke embryo die alles onbewust bezit, maar dat is Abraham Kuyper ten voeten uit. Nog weer anderen nemen het aan, ze kunnen geloven. Die mensen verliezen het nooit, *omdat hun geloof van God niet is!*

Van der Groe heeft tegen dit soort modern remonstrantisme ernstig gewaarschuwd in zijn brochure: "Het schadelijk misbruik van een algemene overtuiging." Op pag. 10 zegt hij: "Alle waarachtige overtuiging van zonden is slechts een voorbereidend wettisch werk des Geestes

om een mens gans en al uit zichzelf te leiden tot Christus." Vele hedendaagse predikers zeggen deze toeleidende weg in, als zijnde in Christus en bedriegen zielen voor de eeuwigheid. Van der Groe zegt let erop pag. 30 dat men deze verrotte steunsels moet laten varen. Een vervloekte leer dus.

Kind: Wat is toch de oorzaak van deze dwaalleer, vader?

Vader: Ik ben er zeker van dat deze vertroebeling ligt aan het feit dat er weinigen zijn die door de Wet aan de Wet gestorven zijn. Men is te ruggekeerd naar een zogenaamd kenmerkenleer. Ik las ergens bij één van de oudvaders dat onkunde in het Woord de baarmoeder is van alle dwaling. Er heerst namelijk een prediking waarin de Wet niet meer verdoemt en het Evangelie niet meer vrijspreekt. Op zijn best gezegd blijft men in de beginselen hangen. Kenmerkenleer op zich kweekt alleen maar een berg godsdienst. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Vervloekt de man die vlees tot zijn arm stelt (Jer. 17:5).

Kind: Dat is krasse taal, vader.

Vader: Nee, het is bijbel taal. De bevinding ervan wordt allerwegen gemist, daarom houdt men deze taal verdacht.

Ik hoop van ganser harte dat onze samenspraak, met hetgeen ik je straks ga voorlezen, een middel in Gods hand mag zijn om de verwarring en duisternis hieromtrent bij velen tot schuld te maken. Want als de duisternis schuld gaat worden, dan zullen we net zolang worstelen aan de troon der genade, totdat de Heere met Zijn licht gaat schijnen. Ik heb ook lange tijd geworsteld met de vragen die we net stelden en sommigen met mij. Ik weet wel hoe de Heere mij geleid heb en ik kon dat ook terugvinden in de weg die de Heere van het begin tot en met Zijn hemelvaart met de discipelen gehouden heeft. Maar onze bevinding moet natuurlijk ook in de leer der wedergeboorte terug te vinden zijn, zoals Paulus verwoordt in Romeinen 6:3-4. Velen verklaren de weg van de discipelen voor Pasen als een heilsleer, maar dat is rooms. De weg die God met Zijn volk gaat is geen heilsleer, maar **toepassing** van het heil door de Heilige Geest.

Kind: Maar hoe moet het Oude Testament dan verklaard worden?

Vader: Typologisch, met een heenwijzing naar Christus, Die gekomen **is**. In het Oude Testament leefden de bijbelheiligen door het geloof met Christus onder de Wet. Het volk der Joden was toen als een jeugdige erfgenaam; nog niet in staat om zichzelf te leiden en daarom onder voogden en verzorgers gesteld, wat Paulus de tuchtmeester noemt, *in inzettingen bestaande*. In het Nieuwe Testament is deze tuchtmeester er voor het geloof niet meer. “Zo dan, de Wet is onze tuchtmeester **gewéést** tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden. Maar als het geloof gekomen is, zo zijn wij **niet meer** onder den tuchtmeester”, Gal. 3:24-25. Met de woorden: ‘als het geloof gekomen is’, bedoelt Paulus te zeggen: **als Christus, waarop het geloof ziet, gekomen is**. Dat feit is in het Nieuwe Testament helderder geworden, met name tijdens en na Pinksteren. Voor het heilsfeit van Pasen zaten de discipelen nog in de overgangsfase van het Oude naar het Nieuwe Testament. Echter, op Golgotha heeft Christus de middelmuur des afscheidsels gebroken! “Hij heeft de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt, namelijk de Wet der geboden in inzettingen bestaande”, Ef. 2:15, “...vrede makende.” Christus **is** gekomen. Dat moet onvoorwaarde-

lijk ge p reekt worden. Het ongeloof zit er slechts tussen. Het ongeloof moet als schuld gepreekt worden, zonder dat het geloof als een wet wordt opgelegd. De eis van bekering en geloof blijft evenwel staan. De dwaling komt hieruit voort dat men van de heilsorde een traject gemaakt heeft, met een onbijbelse leer als gevolg.

Ook bij een allegorische verklaring van de bijbelse geschiedenis kom je gegarandeerd in conflict met de heilsleer.

Kind: Waarom ervaart men dit niet meer als een conflict?

Vader: Omdat men tevreden is met half verlore christenen. Daarom heeft men de rechtvaardigmaking op de lange baan geschoven. Maar de rechtvaardiging door het geloof is en blijft het begin en de grondslag van alle geestelijk leven. Ik zeg niet dat elk kind van God daar (direct) een helder zicht op heeft. Alles wordt niet op één dag geleerd. Velen hebben terugleidend licht nodig om te verstaan hetgeen God hen geschonken heeft. Onze onkunde kunnen we echter niet aan God toeschrijven en ook niet aan de leer der Schrift. De prediking is hieraan veelal debet omdat Wet en Evangelie gemengd worden.

Kind: Wat is het gevolg van deze p̄ediking, vader?

Vader: Een geloofsleer waarin de zonden nog niet ve rgeven zijn en een geloofsleven zonder Christus kennis (dwaling 1 en 2).

Kind: Hadden de discipelen vóór Pasen vergeving der zonden?

Vader: Velen zeggen: nee; de Schrift zegt: ja! Johannes de Doper p̄edikte immers Wet en Evangelie, namelijk de doop der beke ring tot ve rgeving der zonden.

Hij p̄eekte de Wet tot verdoemenis: “*Gij adde ren ge broedsels! wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?*” Matth. 3:7. Maar hij p̄eekte ook het Evangelie tot eeuwige ve rlossing: “*Zie het Lam Gods, Dat de zonde der we reld wegneemt!*” Joh. 1:29.

Christus heeft immers Zelf tegen Zijn discipelen gezegd: “*Gijlieden zijt nu rein om het wo o rd, dat Ik tot u gespro ken heb*”, Joh. 15:3.

Kind: Ik hoor wel eens mensen zeggen dat ze nog voor de zaak staan. Wat bedoelen ze daar eigenlijk mee, vader?

Vader: Iemand die zegt voor de zaak te staan, weet niet waarover hij spreekt. Ik vrees dat er velen leven van gezelschapstaal en boekenkastgenade. Maar als we niet meer hebben, dan gaan we met al onze boeken naar de hel. Ik weet wel wat het oude volk ermee bedoelde, namelijk de subjectieve afsnijding in het leven des geloofs. Die herken ik ook uit mijn eigen leven. Maar al maak je van deze ervaring de rechtvaardigmaking dan zit je direct in rooms vaarwater en dat baart nu net dé dwaling. Net als Abraham zijn al Gods kinderen door het geloof gerechtvaardigd. Maar het ware geloof wordt beproefd, *“opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, het welk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus”*, 1 Pet. 1:7.

Kijk maar bij Paulus, hoewel hij krachtadig tot het geloof kwam, werd zijn geloof gedurig in de oven van de beproeving gelegd. *“Ja, wij hadden al zelve in onszelven het **vonnis des doods**, opdat wij niet op onszelven vertrouwen zouden, maar op God, Die de **doden verwekt**; Die ons uit zo groten dood verlost heeft, en nog verlost; op Welken wij hopen, dat Hij ons ook nog verlossen zal”*, 2 Kor. 1:9-10. Zo verging het ook de

discipelen, ja, zo vergaat het al Gods volk.
Amen.

Kind: Nu begrijp ik pas goed waarom er alom
zo'n grote verwarring heerst.

Vader: Ik ben blij dat je er iets van verstaat.

Ik ga je nu een verklaring over de drie trappen
der wedergeboorte voorlezen die verklaard lig-
gen in Romeinen 6:3-4. Ik wil deze verklaring
ook andere mensen laten lezen. Als ik klaar ben,
geef je maar commentaar.

Voor alle duidelijkheid heb ik het Schriftgedeelte
in zijn geheel met de betreffende kanttekenin-
gen geciteerd. Bij de behandeling van de drie
trappen der wedergeboorte komen ook andere
Schriftgedeelten aan de orde om het onder-
scheid tussen de onvervalste melk en de vaste
spijs aan te tonen. Of anders gezegd, om het
onderscheid tussen een zwak gelovige en een
sterk gelovige te schetsen én wat het zeggen wil
om te leven uit de opstandingskracht van
Christus, met een verwijzing naar Romeinen
13:11b: *“Want de zaligheid is ons nu nader dan
toen wij [eerst] geloofd hebben.”*

In onze taal zou Paulus zeggen: Bethel is zuiver,
maar Pniël is nader en klaarder.

In bijna al onze geschriften hebben we getracht h et kindschap zuiver te stellen en gewezen op de noodzakelijkheid van de vergeving der zonden, de leer van de reformatie (*de rechtvaardiging van de goddeloze*) centraal stellend, die in onze dagen zo uiterst ver troebeld is. We zeiden al dat de oorzaak hiervan een vermenging is van Wet en Evangelie, waaraan het Antiocheense conflict tussen Paulus en Petrus ten grondslag ligt. Allereerst dus het citaat uit Romeinen 6:3-4, met de bij behorende kanttekeningen:

“Of we et gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt¹ z ijn? Wij zijn dan met Hem begraven², door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewe kt³ is tot de heerlijkheid des

¹ **1e trap der wedergeboorte:** Dat is, door de doop verzekerd worden dat wij gemeenschap hebben aan Zijn dood, waardoor niet alleen onze zonden voor God verzoend zijn, maar ook de Heilige Geest is verworven, door Wiens werking de verdorvenheid, die in ons is, haar leven of heersende kracht is benomen.

² **2e trap der wedergeboorte,** die ons door de doop wordt verzegeld, namelijk de toeneming en volharding in de doding der zonde in ons, gelijk de begrafenis een volharding was van de dood van Christus.

³ **3e trap der wedergeboorte,** die wij door de kracht der opstanding van Chri stus ontvangen en ons door de doop wo rdt bete kend en verzegeld; namelijk dat wij kracht ontvangen hebben om vo o rtaan in nieuwigheid des levens, dat is in heiligheid en reinigheid te wandelen; Ef. 5:26-27.

Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden."

Luister nu naar het geen ik heb geschreven.

De leer van de wedergeboorte in ruimere zin, dus de drie trappen der wedergeboorte, is de andere kant van de leer van de rechtvaardiging door het geloof. Dat moet eerst gezegd worden. Als we dit niet zuiver stellen, dwalen we in alle leerstukken.

Velen leren een wedergeboorte die ver vóór de rechtvaardiging zou plaatsvinden, maar onze tekstwoorden zeggen, dat degenen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn en vergeving der zonden hebben. Wedergeboorte in ruimere zin, omsluit de rechtvaardiging én de heiliging. Het zijn twee kanten van één zaak.

Nu is er wel trap en mate in de wedergeboorte in ruimere zin. We kunnen de drie trappen der wedergeboorte vergelijken met de Schriftgevens van 1 Johannes 2:12-13.

De 1e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 12: *"Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil."* Vervolgens vers 13c: *"Ik schrijf u, kinderen, want gij hebt den Vader gekend."*

De 2e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 13b: *“Ik schrijf u, jongelingen, want gij hebt den boze overwonnen.”*

De 3e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 13a: *“Ik schrijf u, vaders! want gij hebt Hem gekend, Die van den beginne is.”*

In deze drie trappen zien we zowel overeenkomsten als onderscheidingen.

De overeenkomsten zijn de vergeving der zonden en de zaligmakende kennis aan de 1e Persoon en de 2e Persoon van het Goddelijke Wezen. De Wet heeft zijn werk (woorbereiding) gedaan, waarna zij tot het geloof in Christus gekomen zijn. De kinderkens in de genade willen nu alles voor Christus doen, maar ze hebben meer vuur als licht. Want dat Hij de pers alleen getreden heeft, is voor hen nog verborgen.

Het onderscheid tussen de 1e trap en de 2e trap, tussen kinderen en jongelingen in de genade, is dat jongelingen meer aan de zonde gestorven zijn als de kinderkens, want de jongelingen hebben de boze overwonnen, door een toenemende kennis van Christus. Kinderkens daarentegen hebben nog weinig geloofsoefeningen en moeten derhalve nog gevoed worden met de onvervalst melk van het Evangelie. Vervolgens moeten ze ook gespeend worden. Op zijn best

blijven de meeste predikers in de beginselen hangen, omdat zij zelf nog zuigelingen zijn. Maar als kinderen van zes jaar nog fleswoeding krijgen, dan worden het papkinderen. Dat is zowel in natuurlijk als in geestelijk opzicht verre van gezond.

Kort samengevat: Zuigelingen worden gedragen en jongelingen wandelen.

Niemand zal mij betwisten als we de apostel Paulus een vader in Christus noemen. Vaders in de genade zijn gefundeerd in de kennis van Christus en putten troost uit het verkiezend welbehagen van God, Die van de beginne is, namelijk van eeuwigheid. Paulus zegt immers in 1 Korinthe 13:11: *“Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overleed ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik te niet gedaan hetgeen eens kinds was.”*

Het gaat in dit geschrift dus niet zozeer over de rechtvaardigmaking, want dan sterven al Gods kinderen **in beginsel volkomen** aan de Wet, maar het gaat hier over het dagelijkse sterfpad in de ruimere zin van de wedergeboorte.

Het zaad der wedergeboorte is Gods Woord. Het zaad moet sterven om vruchtbaar te wor-

den. De discipelen, die Christus gevolgd zijn in de wedergeboorte, waren er aanvankelijk nog blind voor dat hét Zaad moest sterven en zij met Hem. Ze kenden Christus namelijk nog niet in de kracht van Zijn opstanding. De weg van de discipelen is echter geen heilsleer, hoewel het wel zo kan gaan. De discipelen vóór Pasen verkeerden in de eerste trap van de wedergeboorte. Als zódanig zijn er geestelijke lessen uit te halen voor het leven des geloofs. Gods gewone weg is dat de meesten allengskens en schoksgewijs tot de **vrijheid** in Christus komen. De discipelen kenden Christus als Plaatsbekleder nog niet ten volle. Door klein- en ongeloof vielen ze steeds terug in de Wet, hoewel ze krachtens hun staatsverwisseling afgesneden waren van de eerste Adam.

De kleingelovigen volgen Jezus wel in de wedergeboorte, maar ze kennen Hem nog niet zozeer in de kracht van Zijn opstanding. Dat wil niet zeggen dat hun zonden niet vergeven waren, want dat kennen ze bij ondervinding. Ook kleingelovigen zijn aanvankelijk volkomen aan de Wet gestorven, want het minste geloof **is** aan de Wet gestorven. Immers, **het Einde der Wet is Christus**, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft.

De kennis van deze zaak moet echter nader ontwikkeld worden. Dat gold ook voor Abraham, want hij geloofde God en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend. Maar hij moest er nog achter komen dat de werken der dienstbare dood waren. Het beloofde zaad moest uiteindelijk sterven met hét Zaad. Dat zien we in de offerande van Izak bevestigd. Het moet dus komen van een gevoelsleven tot een geloofsleven. In het aanvankelijke geloofsleven heeft het gevoel en de redenatie de overhand. Dan is het dikwijls alleen maar waar als men het voelt. Dáár brengt God Zijn volk vanaf. Die kroon moet omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd worden.

Een gefundeerde christen zegt: "Wet, ik heb niets meer met u te maken, want ik ben door u aan u gestorven en wat ik nu leef, dat leef ik Gode. Christus is niet alleen mijn Voorwerp, maar ook mijn Leven. Derhalve kan ik het met u niet meer houden."

"Goed", zegt de Wet, "over een lijk kan ik niet meer heersen, maar ik zal wel een onderzoek instellen of u niet schijndood bent, daarom zal ik aan uw vlees blijven hangen, totdat u geheel bent afbekeerd."

Een gelovige is gestorven, maar zijn vlees blijft

gekruisigd. In het geloof zit ech ter wel trap en mate, daarbij komt ook nog eens het verschil in leiding van de gelovigen onderling. We zullen dit feit met Schriftgeveens illustreren.

Vergelijk de weg van Jakob maar eens met die van Paulus. Die twee liggen wel onderscheiden. Jakob heeft de 3 trappen der wedergeboorte al lengskens doorleefd, terwijl Paulus direct na zijn bekering Christus predikte. Opmerkelijk is het dat juist Paulus zicht heeft op de trappen der wedergeboorte. Wellicht was dat omdat hij zichzelf als een ontijdig geborene had leren kennen. Paulus heeft achteraf nog veel moeten leren in de woestijn.

Kleingelovigen daarentegen hebben nog zeer veel met de Wet te stellen. Zien ze door het geloof op Christus dan gaat het goed, maar zien ze op de omstandigheden, dan zakken ze met Petrus in de golven.

Voor Jakob was Bethel de 1e trap van de wedergeboorte. En voor die tijd? Toen was Jakob een opzettelijke oplichter en een bedrieger. Zijn ontvreemding van de eerstgeboortezegen was puur eigenbelang. Voor het bed van zijn vader misbruikt Jakob de naam des Heeren! In Bethel stierf Jakob aan de Wet. Daar ontving hij een belovend God, *mét kracht!* Jakob moest echter

Pniël doorl even (wat ik de 2e trap der wedergeboorte zou willen noemen) om zich behoorlijk te kunnen voegen naar de gang van het werk en naar de gang van zijn kinderen. Vóór Pniël wil Jakob nog redden wat er te redden valt. Maar in Pniël verliest Jakob al zijn wettische vrees en komt er na de worsteling met Christus achter dat zijn ziel al ge red was gewéést! Lees het maar na! Na Pniël kon de kreupele Jakob niet alles meer doen wat hij wilde. Zijn vlees werd meer en meer gekruisigd. De 3e trap der wedergeboorte heeft Jakob pas goed verstaan, toen hij de Belover in Zafnath Paäneath verheerlijkt zag. Toen stierf Jakob pas goed aan Jakob, omdat hij gewaar werd dat niet alle dingen tegen hém waren, maar hij tegen al die dingen! Jakob was na Pniël nog een vijand van heiligmaking, want heiligmaking is sterven, om altijd in de dood overgegeven te worden om Jezus' wil. Het hoeft echter zolang niet te duren. De stokbewaarder kwam radicaal tot het geloof. Verbroken riep hij uit: *“Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?”* Hij stierf de zwaarddood en kwam op de woorden van Paulus tot geloof. Nadat hij geloofde werd hij met Christus gedoopt in Zijn dood en wandelde in nieuwigheid des levens. Die man zat gelijk in de 3e trap. (Hand. 16:27-34).

Deze zielen moeten ach teráf nog veel leren, maar ze zijn direct al veel helderder in de kennis van Christus dan menige 'Jood'.

De drie trappen der wedergeboorte vormen echter geen standen, waarin men steeds een nieuwe genade ontvangt, maar ze geven een verdieping in de kénis van Christus die Gods volk hééft. Gods volk gaat ech ter met alles waar zij buiten Christus op steunt, geregeld overboord, opdat ze niet uit haar geloof, maar uit Christus zou leven, *door een nadere openbaring ván Christus*.

Net als de stokbewaarder, kwam Paulus wel radicaal tot het geloof, maar al snel kreeg hij een scherpe doorn in het vlees (het vonnis des doods, 2 Ko r. 1:9), opdat hij stervende de genade in Christus des te rijker en helderder zou kunnen voorstellen aan degenen die nabij en die verre waren.

De 3e trap van de wedergeboorte eindigt overigens bij het sterven van het lichaam der zonde, dus aan het einde van het leven aan deze zijde van het graf.

Alleen het zaad dat in de goéde aarde valt, sterft (aan de Wet) om vervolgens vruchten voort te brengen van geloof en bekering. Het sterven aan de Wet geschiedt door de bediening des

doods in het lichaam van Christus, dus mét Christus (Rom. 6:8).

Er komt dus een tijd dat Gods volk ach teraf pas goed verstaat dat zij *met Christus* aan de Wet gestorven is.

De genen die echter menen zonder Christus aan de Wet te zijn gestorven, weten niet wat ze zeggen, want ze zouden levend ter helle ~~ge~~varen zijn. Of het zijn lieden die in het geheel geen Godskennis hebben, want buiten Christus is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan.

Aanvankelijk is Golgotha voor ontwaakte zielen een gerichtsplaats, omdat zij de plaatsbekleding van Christus nog niet verstaan. Op Golgotha werd Christus door het verdoemend recht der Wet getroffen en heeft de smarten der helse verdoemenis doordragen. Dat gaan we leren als de Hogepriester ons meeneemt in het binnenste heiligdom. Golgotha is voor Gods volk een Fontein tegen de zonde en onreinigheid.

Hoe sterft een ziel aan de Wet? Als de Wet inkomt. *“Als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven”*, Rom. 7:9. De Wet maakt namelijk de zonde levend. De weg der bekeering is een weg, welke woest is. Een aflopende weg dus, een weg

naar de hel. Dat geschiedt in de wet t i s c h e beke-
ring, onder de prediking van Johannes de Do-
per. Christus openbaart Zich aan helwaardigen,
als de wegen ophouden, als er geen weg meer
is.

Tegenwoordig leert men de toe-eigening van
het heil in een opgaande weg. Zuch ten, bidden
en pleiten wordt dan wisselgeld voor de verzoen-
ing. Vergeet het maar!

Om tot een goed verstaan van de drie trappen
der wedergeboorte te komen, is het nodig dat
we zaligmakende kennis aan Christus hebben.
Dan is onderwijs in de **kennis-weg** nog wel
noodzakelijk.

“Of we et gij niet...?” vs. 3.

De apostel onderwijst de twijfelaars *die in de 1e
trap der wedergeboorte verkeren, en middels
het sacrament van de doop niet verzekerd zijn
geworden dat zij gemeenschap hebben aan de
dood van Christus, in de 2e trap der wederge-
boorte, namelijk het geen zij in Christus hebben!*
(Lees deze zin a.u.b. nog een keer).

Paulus wil onderwijs geven in de kennis-weg hij
zegt feitelijk: “Broeders, wij worden niet alleen
door de doop verzekerd dat wij gemeenschap
hebben aan de dood van Christus, maar wij zijn
ook met Hem begraven door de doop in de

dood! Maar jullie schijnen daarvan niet veel bevinding te hebben.” Het is dus niet alleen een boodschap dat het zo is, het moet ook beleefd worden om Gode vruchten te dragen. Paulus deelt hier vaste spijs uit. Het is dus Schriftuurlijk dat de herders de schapen voeden met vaste spijzen, opdat de schapen de lammeren te drinken kunnen geven.

De prediking voor zuigelingen mag namelijk nimmer overheersen, want het moet naar de volmaking der heiligen. Door de geestelijke zegeningen in Christus krijgt de Kerk wandelingen in de hemel in Christus.

Ik kan daarom goed verstaan dat Paulus wel eens moedeloos wordt van al dat ‘geléplammer’. De apostel had zijn wandelingen in de hemel. Daarom zegt hij ook: *“Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin.”* De apostel achtte het evenwel nuttiger om in het vlees te blijven, om anderen te gewinnen. Je moet nooit denken dat het meeviel voor de apostel om onder de Wet te kruipen, terwijl hijzelf in de vrijheid van het Evangelie stond.

In Galaten 4:19 zegt hij: *“Mijn kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, totdat Christus een gestalte in u krijg.”*

En op een andere plaats: *“Want gij, daar gij le-*

raars behoortet te zijn vanwege den tijd, hebt wederom van node, dat men u lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, als die melk van node hebben, en niet vaste spijs. **Want een iegelijk, die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind.** Maar der volmaakten is de vaste spijs, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads. Daarom, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren; **niet wederom leggende het fundament van de bekering** van dode werken, en van het geloof in God, van de leer der dopen, en van de oplegging der handen, en van de opstanding der doden, en van het eeuwig oordeel. En dit zullen wij ook doen, **indien het God toelaat**", Hebr. 5:12-14; 6:1-3.

Paulus zegt iets wonderlijks: "...indien God het toelaat." Hiermee bedoelt de apostel dat hij de beginselen liever laat liggen, omdat hij al zijn tijd wenst te besteden aan de volle man in Christus, ter volmaking van de heiligen. Zijn werk was om kinderen en jongelingen in de genade op te voeden tot mannen in Christus. Dat zijn we welhaast totaal kwijt in onze dagen.

Paulus wendt al zijn gaven aan om degenen die onder de Wet verkeren eronder vandaan te krijgen, door enerzijds een scherpe wetsprediking. Paulus heeft de Wet echt niet in het kader van het Evangelie gepreekt, maar alles onder de zonde besloten, *“opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij”*, Rom. 3:19.

De Wet tot verdoemenis gaat dus aan het Evangelie vooraf. De bediening des doods gaat aan de bediening der verzoening vooraf. Ellendekennis op zich redt een mens niet van de hel. Anderzijds preekte de apostel een onvoorwaardelijk Evangelie: *“Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, het welk wij u prediken, namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus Christus en met uw hart zult geloven dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden”*, Rom. 10:8-9.

In vers 13 daalt hij nog lager af: *“Want een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.”*

Op grond van de Schrift ben ik ervan overtuigd dat aan de wedergeboorte, de bediening des doods van de Wet vooraf gaat, in de overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel. Dit hoeft

echt geen diepe weg te zijn. Het is maar net of een ziel het vroegtijdig óf door een weg van hel en dood van God verliest. In beide gevallen komt men tot ondertekening van eigen vonnis en vrijverklaring van God. Elihu zegt tegen Job dat God dat twee- of driemaal met een man pleegt te doen. Maar de eerste keer is nodig om aan de Wet te sterven om door het geloof met Christus op te staan in een nieuw leven.

Dit noemt men in onze dagen ingewikkeld, maar de verborgenheid der godzaligheid is nu eenmaal groot, zegt de Schrift. Voor Gods volk blijft het niet verborgen, want als de Heilige Geest een ziel gaat wederbaren, dan kan een kind het verstaan.

Al die ingewikkeldheid ligt dus niet aan het Woord, ook niet aan de Schriftuurlijke uitleg ervan, maar aan de mens met zijn verdorven verstand.

In Romeinen 14 zien we echter, dat Paulus wel oog heeft voor de zwakken in het geloof, om tenslotte in Romeinen 15 te wijzen op de ware eensgezindheid: *“Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelf te behagen.”*

“Verdrágen!” zegt Paulus; hoewel: *“Ik vrees voor u, dat ik niet enigszins tevergeefs aan u*

gearbeid heb”, Gal. 4:11.

De zwakgelovigen die nog in de 1e trap van de wedergeboorte zitten, hebben nog vele dagen, maanden en jaren te onderhouden, want zij zijn nog niet geheel uitgediend.

Paulus zegt echter: “*Weest gij als ik..*”⁴ Gal. 4:12. Hij wensde dat die zwakgelovigen zouden zijn zoals hij (namelijk, een volle man in Christus). Niet om een hoog bekeerd mens te worden, maar opdat Christus verheerlijkt wordt in de heiligen en opdat het werk des geloofs zij met kracht (2 Thess. 1:10-11).

Ik wil niet ontkennen, dat de vruchten van de vrijheid in Christus ook wel enigszins gekend worden in het aanvankelijke geloofsleven, dus al in de 1e trap van de wedergeboorte, want dan is Christus ook dierbaar voor de ziel.

In de 2e trap van de wedergeboorte gaat Gods volk pas goed verstaan, wat het wil zeggen met Christus begraven te zijn door de doop in de dood. De jongelingen in de genade overwinnen de boze, omdat zij een lijk zijn voor de Wet, zodat de boze hen niet meer vat. Maar de volle

⁴ Namelijk die eertijds ook zeer geijverd heb voor de Wet, maar daarna Christus recht kennende, al die uiterlijke ceremoniën verworpen en als schade geacht heb; Filip 3:7-8.

vrijheid in Christus wordt niet ervaren door gestorven te zijn aan de Wet, maar in de opstanding van het nieuwe leven. ***Dat moeten we niet verstaan in tijd, maar in orde:*** “...opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwheid des levens wandelen zouden”, Rom. 6:4b. Dat is de 3e trap der wedergeboorte. Het is dus niet alleen nodig objectief het heil in Christus voor te stellen, maar ook leiding en onderwijs te geven in de toepassing ervan. Nu volgt een nadere verklaring over de drie trappen der wedergeboorte, alsook over de bijbehorende kanttekeningen.

1e trap der wedergeboorte.

“Of weet gij niet dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?” Rom. 6:3.

Paulus doelt hier op de betekenende zaak van de Heilige Doop, namelijk de afwassing der zonden door het bloed van Christus. Dat de doop alleen maar in en door het geloof verstaan kan worden, zal duidelijk zijn. Het sacrament van de Heilige Doop dient, evenals het Heilig Avondmaal, tot versterking van het geloof.

Christus' dood is de kwitantie voor Gods volk,

dat er betaald is aan de eis der Wet.

In de 1e trap der wedergeboorte heeft Gods volk alles in Christus, namelijk het geloof, de hoop en de liefde, alsook vergeving der zonden en de werking des Heiligen Geestes, *door Wiens werking de verdorvenheid, die in ons is, haar leven of heersende kracht is benomen (kantt.).*

In de waarachtige bekering gaat het dus wel ván ellende náár verlossing en dankbaarheid. In Christus heeft de Kerk dus alles. Alleen in de nadere weg des geloofs komen we er meer en meer achter wát we *in Christus* hebben, want dát we Christus hebben in de wedergeboorte is onbetwist. Waar geloof gelooft dus ook in Christus en de vergeving der zonden. De gelovigen in de 1e trap van de wedergeboorte moeten het nog vaak van de zonde verliezen, omdat zij de Wet nog niet goed van het Evangelie kunnen onderscheiden en weinig of geen gebruik van Christus maken. Door onkunde denken zij dat zij dan ook de genade verliezen, met als gevolg dat Gods kinderen in de 1e trap der wedergeboorte meer tot de Wet terugkeren in plaats dat zij enkel op de gerechtigheid van Christus steunen door het kale en naakte geloof. Het hangt echter niet aan het geloof, maar aan de openbaring van Christus. Hoewel Gods kinderen

niet onder de Wet zijn, maar onder de genade, krachtens hun staat, moet de Wet voor het vlees scherp gepredikt worden om hen aan de hoererie met de oude Adam te ontdekken. De Wet heeft echter geen zeggenschap meer over hun geweten. Als Christus Koning is in het hart, moet de Wet afhaken. De Wet is volkomen te vreden met het Evangelie in de toepassing. Christus slaat Zijn volk niet met de Wet, maar met Zijn zwijgen.

Als je na ontvangen genade gewaar wordt dat Hij zwijgt in Zijn liefde, dan zou je hart bezwijken vān de liefde vanwege Zijn onveranderlijkheid en trouw.

Als Gods volk in de zonde valt, moet zij het daarom niet op een akkoordje gooien met de eerste (man) Adam, maar zich door het geloof tot de tweede Adam wenden, om ook *bevindelijk vrij te blijven* van de Wet.

De burgerlijke wet regelt de verhouding tussen man en vrouw. De man heerst over de vrouw, zolang als zij leeft. Sterft de man, dan is de vrouw vrij van de wet des mans. Zo is het ook geestelijk. De Wet der Tien Geboden stelt de zondaar onder de vloek, zolang hij leeft met de eerste Adam in het verbroken werk verbond. Zijn verdoemenis is rechtvaardig. De tweede Adam

gaf plaatsbekledend het antwoord voor de eerste Adam: "Vader, Ik heb gegeten, reken Mij de straf toe." Christus kwam onder de vloek. De Wet heerste over het lichaam van Christus, zolang Hij leefde. Gods volk sterft met Christus onder de Wet en staat zonder de Wet met Christus op in een nieuw leven, *voor wat de nieuwe mens betreft*. De oude Adam blijft in het graf, want die blijft vleselijk, verkocht onder de zonde.

"Nee", zegt de moderne orthodoxie, "u kunt alleen Gode leven door de Wet te houden."

"Nee", zegt Paulus, "u kunt alleen Gode leven, als u aan de Wet gestorven bent." Dit sterven aan de Wet gaat aan de eerste trap der wedergeboorte vooraf voor wat betreft de nieuwe mens. De oude mens moet nog alle dagen sterven en blijft gekruisigd. Gods kind is een tweemens.

Lammeren in de 1e trap der wedergeboorte zitten echter voortdurend in het struikgewas van de Wet verstrikt; ze zijn dwalend van aard en weten de Herder niet te vinden. Als er geen Goéde Herder was, zouden ze voor eeuwig omkomen. Dat geldt trouwens voor al Gods kinderen. Christus is en blijft de Eerste in de gemeenschap.

Kinderen in de genade leven meer op hun ge-

voel dan uit het geloof. Om de vrijheid in Christus recht te leren verstaan, moeten ze met Christus lijden, om erachter te komen dat ze Hem allen verlaten en dat Hij het werk der zaligheid alleen doet. Gods kinderen komen er wel achter dat Christus er meer belang bij heeft om Zijn schapen te weiden, dan dat zij er belang bij hebben. De zuigelingen daarentegen, leven voor een tijd van de onvervalste melk uit de borsten van het Oude en Nieuwe Testament. Als zuigelingen niet opwassen in de kennis van Christus, is dat veelal een gevolg, dat zij door een verkeerde prediking in de Wet gebakerd worden. Bij een rechte prediking zullen zuigelingen gespeend worden, kinderen de aanneming der kinderen leren verstaan en jongelingen zullen volharding leren in de doding der zonden door gemeenschap te oefenen met Christus.

2e trap der wedergeboorte.

“Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood...”

Gods kinderen gaan in de 2e trap pas goed verstaan, dat zij **met een vervulde Wet** het graf ingaan en dat zij zonder de Wet met Christus zijn opgestaan.

Met Christus begraven, wil zeggen, wat Paulus

zegt: “Wij, die der zonde gestorven zijn...” Dat betekent, dat een ziel die aan de Wet gestorven is, ook der zonde gestorven is. Dit geldt volkomen in het lichaam van Christus, maar onvolkomen in het leven der heiligmaking. Aan de Wet sterven en de zonde afsterven, gaat gelijk op. Iemand die in de zonde leeft, is dus niet aan de Wet gestorven. Iemand die uit het wettische beginsel leeft dat de Wet zijn regel des levens is, is dus niet aan de Wet gestorven, want dat is in geen hoek geschied. Ik ga dat niet uitklaren, want dat is in een ander boek⁵ uitgebreid aan de orde gesteld. Kortom, als wij niet uit Christus leven, zijn we niet aan de Wet gestorven; dan leven we niet door het geloof. Het is dus of-of. Het is dus heel goed mogelijk, dat er achter een ootmoedige gestalte een vreselijk wettische duivel schuilt. Een ziel die aan de Wet gestorven is, is met Christus begraven en steunt enkel op de gerechtigheid van Christus. Kinderkens steunen nog op hun geloof, of op hun bevinding. En als je dezulken zegt dat de pijn verder ligt, worden ze dikwijls nog vijandiger als de godsdienst!! Ze hebben er een ontzettende hekel aan om afge-

⁵. “De wettische heiligmaking ontmaskerd, door het merg van het Evangelie”, door W. Huntington.

sneden te worden van een Christus van navolging. Maar de Goede Herder zal hen wel door duistere dalen voeren, zodat zij enkel op Zijn gerechtigheid zullen gaan steunen.

Elihu was daar bevindelijk achter gekomen. Hij zegt tot Job: *“Maar God heeft mijn ziel verlost, dat zij niet verloren is in het verderf, zodat mijn leven het licht aanziet. **Zie, dit alles werkt God tweemaal of driemaal met een man;** opdat hij zijn ziel afkere van het verderf, en hij verlicht worden met het licht der levenden”*, Job 33:28-30.

De Heere dompelt Zijn volk net zolang in de dood van Christus, totdat zij sterft aan het overspel met de eerste man. Dat is niet de Wet, maar de oude Adam. De Wet is geen persoon, hoewel je wel in figuurlijk zin kunt zeggen dat iemand met de Wet getrouwd is, als hij meent de Wet te kunnen doen uit dankbaarheid. Als Gods volk erachter komt hoeveel keer zij overspel pleegt met de oude Adam (dat is hun vlees), dan gaat ze met Petrus naar buiten om bitterlijk te wenen. De Heere Jezus hoeft dan enkel maar te kijken en te zwijgen in Zijn liefde om Zijn volk te verbrijzelen.

Gods volk in de 2e trap der wedergeboorte gaat beter verstaan dat zij met Christus één plant geworden is in de gelijkmaking van Zijn dood,

maar ook dat het lichaam der zonde meer en meer vernietigd moet worden met een *nadere toepassing van de dood van Christus*. De oude Adam is met Christus gestorven, maar het lichaam der zonde moet alle dagen sterven en blijft gekruisigd, opdat we niet alleen de zonde niet meer dienen, maar ook in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Gods volk is dus in Christus volmaakt, want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde. De volmaaktheid in Hem wordt in de 3e trap der wedergeboorte e ch ter pas goed verstaan.

3e trap der wedergeboorte.

“Opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.”

In de drie trappen der wedergeboorte gaat het niet zozeer over de vergeving der zonden, die in Romeinen 3, 4 en 5 aan de orde komt, maar over het verstaan wat de Kerk in Christus heeft. Door de kracht van Christus' opstanding worden wij vernieuwd door het badwater der wedergeboorte, om Zijn beeld gelijkvormig te worden opdat wij erfgenamen zouden worden naar de hope des eeuwigen levens (Titus 3:5-7).

Er zijn maar weinig kinderen Gods, die leven uit

de opstandingskracht van Christus. Tegenwoordig houdt men de vrijheid in Christus zelfs veracht. Te leven uit de opstandingskracht van Christus is een leven uit Hem, door Hem en tot Hem. De opstanding van Christus geldt voor al Gods volk. De kracht ervan is echter niet bij allen effectief, omdat degenen in de 1e trap van de wedergeboorte nog teveel op de belofte steunen en niet zozeer op de Belover.

Vandaar dat Paulus het onderwijs in de drie trappen der wedergeboorte zo noodzakelijk acht, opdat ook de kinderkens het 'Abba Vader' reeds vroeg leren spellen door de Heilige Geest.

In het kort hebben we u de drie trappen der wedergeboorte getekend. Ten volle blijft dus staan dat Sion door recht verlost wordt en dat God goddelozen met Zichzelf verzoent. Ik wil daarom niets weten van 'leven voor de rechtvaardigmaking', waarin men op een zogenaamde toeleidende weg tot Christus met zilveren muilen ten hemel wandelt. Ook is het onschrijftuurlijk dat bedekte schuld nog geen vergeven schuld zou zijn. Ik weet wel wat men ermee bedoelt, maar het is een dwaling van de ergste soort. Aan de andere kant is een mogelijkheid van zalig worden nog niet de zaligheid zelf.

Velen zijn met de mogelijkheid behouden, maar Gods volk sterft aan de mogelijkheid, om door de onmogelijkheid heen zalig te worden.

Paulus heeft het echter scherp gevoeld dat hij de zuigelingen die in de Wet verstrikt zaten niet kon troosten met het geloof, ook niet met de rechtvaardigmaking, maar alleen met Christus en Die gekruisigd, want het is tenslotte geen stukken leer.

De apostel Paulus had evenwel oog voor de zuigelingen in de genade, want hij wist maar al te goed, dat hij vermoord had op weg naar Sichem in zijn eertijds.

Gods knechten, die met een Drie-enig-God verzoend zijn, zijn geneigd zichzelf te weiden, maar Christus kroop onder de Wet, opdat Hij degenen die onder de Wet waren verlossen zou en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden (Gal. 4:5).

Kinderen moeten daarom recht gebakerd worden. Oog hebben voor de zuigelingen, dat is niet in strijd met wat Paulus zegt: *“Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen”*, Filip. 3:8. Want de

zuigelingen zijn door de liefde ook al bedorven voor alles wat Christus niet is, maar zij zijn nog niet gefundeerd in de kennis der gerechtigheid. Ze moeten daarom recht gebakerd en onderwezen worden in het effen recht des Heeren.

Toch ben ik er zeker van dat het onbijbels, ja, gevaarlijk is, om zielen in te zegenen die nog niet aan de Wet gestorven zijn. De Schrift leert ons duidelijk dat vijanden met God verzoend worden. Dus er worden geen gelovigen, geen bekommerden, geen zoekenden, geen bevindelijken, maar enkel goddelozen met God verzoend door de dood Zijns Zoons. De zulken leren natuurlijk niet alles op één dag, maar het moet helder worden, want zalig worden is geen missdientje. Het is in geen hoek geschiedt. *“Want wij zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit”, 2 Pet. 1:16.*

Samengaat kunnen we zeggen, dat de trappen der wedergeboorte niet als een wettscheurslijf dienen, maar er ligt wel een orde in verklaard om te komen tot een volle man in Christus. Dan nóg is en blijft het een vrucht van vernederende genade als we in onszelf niet verder kunnen

komen als een beginnening, ja, als een dwaas en snood rebel, die niets verdient dan hel. Wat blijft er over? Laat de Heere maar spreken: *“Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen”, Zef. 3:12.*

Ik wil niets anders dan het Woord normatief stellen. De welkleurigheid, die in Gods Woord staat opgetekend in het zaligen van zondaren, gaat ons verstand te boven. God laat Zich enkel aanbidden en bewonderen. Bij monde van Jesaja zegt de Heere: *“En Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij **NIET** geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die zij **NIET** geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten”, Jes. 42:16.*

Vader: Dit was het dan. Heb je er iets van verstaan, m'n kind?

Kind: Ik zou wel eens uit uw mond willen horen hoe het er bij u aan toegegaan is.

Vader: Miste je de toepassing in de verklaring?

Kind: Ja, vader, vooral de praktische toepassing.

Vader: Goed, met Gods hulp hoop ik je wat fragmenten uit mijn leven te vertellen. Zelf heb ik uit het gedeelte van Romeinen 6:3-4 een helderder zicht ontvangen over de weg die de Heere met mij gehouden heeft.

In mijn eertijds was ik er zeker van dat het voor mij een verloren zaak was. Ik bleef volkomen onverschillig en ging door, zoals de verloren zoon zijn goed doorbracht in de zonde. Ik ga dat nu allemaal niet uitklaren, want alle dingen stichten niet. Eén ding: de ketellapper uit Bedford is zowel mijn vleselijke als mijn geestelijke broeder. Ik ging dus door in mijn vermetelheid. Ja, ik reed plankgas op de brede weg, alle rode lichten negerend, totdat er een man met gevaar voor eigen leven de weg op rende. Hij stak zijn hand op. Ik dacht: 'Wat is dat voor een dwaas?' Ik remde uit alle macht. Hij gaf te kennen met me mee te willen rijden. "Goed hoor, meneer, rijdt u maar een stukje mee", zei ik. De man stapte in en ik gaf gas. "Jongeman, ik heb hier een boekje voor mensen die op weg zijn naar de eeuwige rampzaligheid. Ik wil u daaruit wat voorlezen." Hij zei dat op zo'n innemende toon, dat mijn hart zowat omkeerde. Ik zei: "Ga je gang, beste

kerel.” Intussen keek ik schuin naar de titel van het boekje, die luidde: **“Alles uit genade.”**

Ik dacht: ‘Zou zo’n beest als ik nog bekeerd kunnen worden?’ De man las zeer indringend, maar ik verstond er helemaal niets van. Totdat...! hij Romeinen 5:6 las.

Ondertussen had hij mij de weg terug laten rijden en mij op de enge poort van de smalle weg gewezen. De man nam afscheid met de smeekbede: “Ik bid u, laat mij u in de hemel ontmoeten.” Het was alsof er een engel tegen mij sprak. De man heet te: **Charles Haddon Spurgeon**.

Totdat...! hij Romeinen 5:6 las: *“Want Christus, als wij nog krachteloos waren, is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven.”* Dat deed zo’n kracht, ik kan het niet zeggen. Het was een openbaring! Voor het eerst in mijn leven ging de Bijbel open en ik las mijn eigen naam daarin, namelijk: *goddeloze*. Dat is mijn eigennaam. Mijn huidige naam is maar een schuilnaam. Voorheen heb ik nooit geweten dat Christus voor goddelozen gestorven was. Ik hield het haast niet voor mogelijk. Het wonder was te groot. Ik kon nog bekeerd worden, al wist ik in der eeuwigheid niet hoe. Ik weende omdat ik God op het hoogst had misdaan. Door de droef

heid naar God was de brug naar de wereld al gauw opgehaald. Mijn liefde tot God en Christus kon echter niet meedoen in het werk van Christus. Een zeker weten met mijn verstand dat het een verloren zaak was, wil nog niet zeggen dat ik daar bevindelijk kennis aan had. De Heere ging door en ik werd gewaar te liggen onder de vloek. Het kon niet onweten of ik dacht: 'De volgende slag is voor mij.' De majesteit en de heiligheid van de 1e Persoon werd in mijn hart afgedrukt. Daarbij kwam, dat ik geschud werd door allervreselijkste godslasteringen die met kracht in mijn gemoed vielen. Ik was volslagen radeloos en ik was er van overtuigd de zonde tegen de Heilige Geest bedreven te hebben. Hoelang dat geduurd heeft, kan ik nu niet zeggen, het was toen een eeuwigheid. Ik prees alle mensen, ja alle huichelaars gelukkig, want de grootste zondaar kon nog ruim bekeerd worden, alleen ik niet. Ik prees de koeien in het veld gelukkig, want die hadden geen verloren ziel, ik wel. Ik probeerde mijn knieën te buigen, maar het zweet brak me uit. Alles was oordeel, oordeel en nog eens oordeel. Ik durfde niet te slapen, bevreesd zijnde in de hel te ontwaken. O, in te leven door eigen schuld verloren te zijn, zonder enige hoop op verlossing. Had ik nu maar

benauwdheid én droefenis, dan was het wellicht nog te houden. De angsten der hel hadden mij getroffen (wat ik achteraf als geheel wettisch bezie, maar het was nodig om aan de Wet te sterven). Zúlk een wettische benauwdheid heb ik nadien niet meer gehad. Ik scheen van God verlaten. Ik zal je de tijdsomstandigheden besparen, het gaat om Gods werk alleen. Ik was getend door mijn zonde en de duivel scheen mij naar de hel te slepen. Ik heb het uitgeroepen: “Verlórén, verlórén, voor eeuwig verlórén.” Het was buiten hoop.

In een vreselijk bange nacht kwam de Heere echter te spreken: *“Ik heb de sleutel der hel en des doods.”* De banden braken. Ik dacht door de duivel verslonden te worden, maar de Heere trad kennelijk tussenbeide. Ik viel als dood aan Zijn voeten. Het was goed wat Hij met me deed, al zou Hij me voor eeuwig wegwerpen. *“Als onder ‘t heilig recht, de ziele niet meer vecht, maar billijkt ‘t zondeloon, wat haar ook overkoôm; rechtvaardigend haar God...”* In mijn verlorenheid kwam Christus belovenderwijs tot me met deze woorden: *“En ziet, Ik ben met ulieden, al de dagen, tot de voleinding der wêrld”, Matth. 28:20.* Het Evangelie was aan mijn ziel ontsloten. O, wat mocht ik in die tijd de bemin-

nelijkheid van die gezegende Heere Jezus aan mijn ziel smaken (Bethel-1e trap). In we gen van totale onmogelijkheid we rd deze belofte keer op keer aan mijn ziel bevestigd.

Ik had echter in het geheel nog geen verstand van de listige omleidingen des duivels en nog weinig kennis van de arglistigheid van mijn boze hart. Ik we rd hels bestreden dat die belofte alleen voor de discipelen en Gods knechten bestemd was. Ik raakte er geheel de kracht uit kwijt. Wat had ik, onnozele hals die ik was, me aangematigd? Intussen kon ik enkel zonde op zonde stapelen (dat is tot heden niet veranderd). Ik kwam opnieuw onder de Wet. De hemel zweeg al lange tijd. Ik meende dat God nu wel nooit meer terug zou komen. De waarheid van Gods Woord kwam me voor dat God kon zwijgen in Zijn tóóm en ik kreeg de slag naar binnen. Er volgde toen een tijd van schreien, bidden, worstelen, want ik kon God niet meer missen. De we gen hielden echter op. Ik kwam plat op de grond terecht. Opnieuw opende de Heere Zijn welbehagen; dat Hij zweeg in Zijn liéfde (Zef. 3:17b). Gods vergevende liefde we rd daarna zo krachtig aan mijn hart bevestigd, dat ik in de grootste smarten er de troost van had. De Vader had gesproken in Zijn zwijgen en ik

had vrede met God. Ik had een God voor tijd én eeuwigheid.

Ik raakte in contact met de vrome godsdienst die ik toen als eikenbomen der gerechtigheid zag wandelen. Ik had namelijk niet veel verstand van godsdienst. Aanvankelijk beschermde de Heere mij voor de strikken van het farizeïsme, maar ik werd steeds meer geconfronteerd met een zogenaamde open-schuld-leer. “Je hebt wel genade, maar je zonden zijn nog niet vergeven”, zeiden die mensen.

Ik stond echter in de mogendheden des Heeren en zei: “Wat is **dát** voor een leer?”

In geuren en kleuren verhaalde men allerlei bekeringsverhalen. Soms was het echt, maar het meeste stonk naar de mens. Toch kwam ik onder de indruk van al die opgeblazenheid. Ik dacht: ‘Het zal bij mij nog wel niets wezen.’

Kind, kind, wat ik toen voor een weg ingeslagen ben, is met geen pen te beschrijven. Je vader is de grootste dwaas op de ganse aardbodem. Ik zal je de details besparen. Het moest, achteraf bezien, alles medewerken ten goede. Ik kwam opnieuw onder de Wet. Het heeft zeer lang geduurd. Uiteindelijk stierf ik de hongerdood met aanvaarding van mijn vonnis met het verzoek om nog één keer de voeten van Christus te

kussen en dan voor eeuwig weg. Het ging op een punt van een naald. Ik had geen wettische benauwdheid. God was recht in al Zijn weg en werk. *“Hier werd de Zoon gekust, eer ik op de weg verging...”* Het werd een waar Pniël. Op dat moment viel er een kaart door de deur, ik weet nog niet door wie, maar dat doet er niet toe. Je oudere zus schoof de kaart voor mijn ogen. Zwart op wit kreeg ik aan mijn ziel verzegeld: *“En ziet, Ik ben met ulieden, al de dagen, tot de voleinding der wereld.”*

Ik stond op de Rots. Christus voerde mij in het heiligdom van Zijn volbrachte werk.

“Ik voor u...”, was, is en blijft het rustpunt van mijn hart, want mijn ziel is gered gewéést (Pniël-2e trap). Vervolgens kwam de Heilige Geest, opnieuw in een weg van totale ondergang, Gods werk in mijn hart te verzegelen: *“Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij”, Jes. 49:16.*

Hierdoor ging ik ook de betekenis van de 3e trap der wedergeboorte verstaan, want het is God, Die in Christus het ganse werk der zaligheid alleen doet door de Heilige Geest. *“Nu ga ik getroost onder het heiligend kruis...”* Gode alleen de eer!

Dit was in het kort hetgeen 12 jaar duurde. God

is echter geheel vrij in tijd en leiding.

Gods volk sterft dus **mét Christus**, want anders lag ik nu al op de bodem der hel.

De ware bevinding is dus geen aaneenschakeling van standen, maar een opwassen in de kennis van Christus.

Velen noemen de subjectieve afsnijding des geloofs wellicht Zondag 23, maar dat is er echt helemaal naast. De rechtvaardigmaking staat aan het begin van de wedergeboorte, ook in de beleving der ziel. Daarna volgen er nog vele afsnijdingen, want heiligmaking is sterven. Sheppard leert wel tien afsnijdingen. Altijd in de dood overgegeven te worden om Jezus' wil, is geen begerenswaardige zaak voor het vlees. Maar het gaat zo, opdat wij Gods lof zouden vertellen.

Vader: Wat zit je te peinzen, m'n kind?

Kind: Zou ik ook nog bekeerd kunnen worden, vader?

Vader: Zeer zeker, kind. Christus is een algevoegzame Zaligmaker voor de grootste der zondaren. Houdt in gedachtenis dat Christus, toen ik nog krachteloos was, te Zijner tijd voor je god-

deloze vader gestorven is. Als dat voor mij kan,
dan kan het ruim voor jou.

Nog één ding, kind. Rust niet, totdat je mag zeggen: *“Ik heb het zélf uit Zijne mond gehoord.”*

Epiloog

Dit boekje handelt dus niet zozeer over de rechtvaardigmaking, maar over de opwas in de kennis van Christus die noodzakelijk is om Hem gelijkvormig te worden. Voor al Gods volk geldt: *“Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen”, Gal. 5:1.* Die vrijheid moet dus wel beleefd worden en daar gaat altijd een afsnijding aan vooraf. Dit staan in de vrijheid moet echter geen nieuwe wet worden, want daar heeft Gods volk pas de kracht van, als zij leeft uit de opgestane Levensvorst. We kunnen wel zeggen hoe het moet, of hoe het is, maar ontwaakte zielen willen weten hoe ze aan die vrijheid kunnen komen, dus **hoe het gaat!** Anders wordt de vaste spijs van het Evangelie voor hen een nieuwe wet! Je geeft een baby toch ook geen roggebrood? Er is wat dat betreft stof genoeg in Gods Woord om de leiding die de Heere met Zijn volk gaat, in de context van Romeinen 6:3-4 te verklaren. In elke ware bekering zitten de drie trappen der wedergeboorte verborgen. De uitleg ervan mag nooit een schema worden, maar er is wel onderscheiden leiding nodig in de

kennis-weg Christus is uit de doden opgewekt tot heerlijkheid des Vaders. Het is Zijn eer om zielen te laten delen in de kracht Zijner opstanding. *“Want indien wij met Hem gestorven zijn, zo zullen wij ook met Hem leven”*, 2 Tim. 2:11. Ik leef niet meer, het hoeft niet meer, het kan niet meer, ik wil het ook niet meer. Hij leeft in mij. Hij alleen, Hij alles. Jezus, Die mijn Leven is. Amen.

Tenslotte geven wij u nog een korte beschrijving van de bekering van Robert Murray MacCh^{ey}ne om met het Wachtwoord der Hervormers te besluiten.

MacCh^{ey}ne benadrukt dat de kennis der ellende op zich de zondaar niet behoudt. Hij zegt: "Bedenk dat bekommerd zijn uw ziel niet behoudt. Schipbreukelingen zijn zeer bekommerd. Zij roepen veel tot God met tranen en gebeden, maar toch, hoewel zij bekommerd zijn, zijn zij nog niet gered; het schip kan aan stukken breken en allen kunnen verdrinken. Al bent u bevreesd voor Gods toorn, *en het kan zijn dat God uit vrije ontferming die bekommerning in uw hart heeft gewerkt*, dan bent u echter nog niet behouden; zolang u nog niet tot Christus gekomen bent, is alles vergeefs. Velen zijn overtuigd die nimmer bekeerd werden."

Ondanks zijn overtuigingen beschouwde MacCh^{ey}ne zijn ziel niet gered, totdat hij werkelijk op grond van het werk en de verdiensten van Christus, mét Christus het Heilige der heilige binnentrad. Het gevoel van zijn schuld was geen voorwaarde om hem voor Christus geschikt te maken, maar diende alleen om hem tot Christus uit te drijven. Hij erkende zijn eigen doemschuld en Gods rechtvaardigheid. Zijn mond werd

gestopt. Ach teraf kreeg hij inzicht in het voorbereidende werk der Wet. Hij schreef: "Ik kreeg van avond een helder begrip van zelfontlediging en vermedering, zonder welke niemand tot Christus komen kan, namelijk een verdoening en verzaking van onszelf, een erkenning van de onkreukbare gerechtigheid en heiligheid van God, Die niet anders met ons handelen kan, dan ons ten enen male veroordelen en ons in de diepte der hel werpen. Ik gevoelde dat wij zelfs op die plaats ons in Zijn soevereiniteit zouden moeten verblijden, met de erkenning dat Hij recht was in al Zijn weg en werk."

In de erkenning van zijn eigen vonnis, opende de Heere een weg in een Ander, Die hem op grond van Zijn verdienste volledig vrijspak.

HET WACHTWOORD DER HERVORMERS

*Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart;
Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.
Ik vroeg niet: "Mijn ziele, doorziet gij uw lot?
Hoe zult gij rechtvaardig verschenen voor God?"*

*Al sprak daar een stem uit de heilige Blaân
Van 't Lam, met de zonden der wereld belaân,
Ik zocht bij de kruispaal geen veiligewijk:
'k Stond blind, en van verre, in mijn zelve zo rijk.*

*Ik deed als Jeruzalems dochters wel eer;
Ik weende om de pijn van mijn lijdende Heer',
En dacht er niet aan, dat ik zelf door mijnschuld
Zijn kroon had gevochten, Zijn beker gevuld.*

*Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt,
Toen werd in mijn ziele de vreze gewekt,
Toen voelde ik wat eisen Gods heiligheid deed;
Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijkeel!*

*Toen vluchtte ik tot Jezus! Hij heeft mij gered;
Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet;
Mijn Heil en mijn Vrede en Leven werd Hij:
Ik boog me, en geloofde, en mijn God sprak mij vrij.*

*Nu ken ik die wa a rheid, zo diep als gewis,
Dat Chri stus alleen mijn gerechtigheid is:
Nu ta rt ik de dood, nu ve ruin ik het graf,
Nu neemt mij geen satan de zegekroon af!*

*Nu reis ik get ro o st onder 't heiligend kruis
Naar 't erfgoed daarboven, in 't Vaderlijk huis.
Mijn Jezus geleidt mij door de aardse wo est ij n,
"Gesto rven voor mij!" zal mijn zwanenlied zijn.*